

**За тях
се говори...**

Куражк®

Списание за социални права и интеграция • Година XXI • Брой 9 • септември 2012 г. • Цена

ТЕМА НА БРОЯ

Добротата, която ни прави хора

**...болката и страданието
се преодоляват
не само със съчувствие,
но и с подкрепа
и съдействие...**

10 - 22

През
юли 1990 г. в
САЩ е при-
ет закон, за
да се уста-
нови ясна и
всеобхватна
забрана на
дискримина-
цията на осно-
ва на увреждане -
ADA

ЗАКОН - ПРИМЕР ЗА БЪЛГАРИЯ

4 - 9

Тема на броя:

ДОБРОТАТА, КОЯТО НИ ПРАВИ ХОРА

10 -28

Закон - пример за България - *Маргарита Илиева*

4 - 5

Американски експерт се среща с хора с увреждания
от област Велико Търново - *препечатка*

6 - 7

Среща и в СИБ - *соб. инф.*

8

Уникален дух притежава Крис! -
Калинка Петрова

9

Добротата, която ни прави хора -
Валентина Кордова

10-12 -

Справочник

13 - 17

АкцентИнвалидите в Хасково с европейски стикери за «Синя зона» -
Олга Велева

18

Баби и внуци - заедно - *Цветана Антонова*

19

Добрите вести идват с Кураж

4 - 21

Благодарни сме за подкрепата на кмета и гражданите на Чепеларе... -
Милена Меркова

22

Не знам вратата на доктора - *Делчо Матеев*

23 -24

Силата на човешкия дух - *Соня Симеонова*

25

Богато творчество - *Стефан Стойчев*

24 - 25

Бездомник без крака остана и без инвалидна количка -
Олга Велева

26

ПаметЕдин век от първата Балканска война - *Стефан Каймаков*

27 - 30

Поети от Връбница - 1

Васил Александров

31

Здравей, училище любимо!

32

С това заглавие от Видин ни подсказва нещо много важно – колкото и да сме перфектни физически, колкото и да сме успешни финансово и професионално, ако у нас и около нас липсва доброта, животът ни ще минава сухо, тъжно и безсмислено. И по-страшно е, ако това се осъзнае късно – когато те налегне старост, болест, самота... Затова и християнството, и науката, и най-вече народната мъдрост нареждат доброто начело в ценностната система на обществото. И понеже е септември, когато отбелязваме един от най-светлите дни – този на вярата, надеждата и любовта – ние ще поставим днес доброта редом с тях!

А тя е преди всичко доброто дело. Това, което се прави без показност и очакване за отплата. Това, което се прави за всички и за всичко навреме, искрено и спонтанно. Надяваме се, че повечето от доброволните сътрудници на СИБ, които от години отделят от времето, от силите си и безвъзмездно работят за каузата, получават истинско удовлетво-

Добротата, която ни прави хора

рение. Онези,
които се
цупиха,
които се

възползваха по
някакъв начин или пък
разбраха че няма
„далавера“ в
тази работа,
вече почти ги
няма в редиците
на СИБ.

Разбира се, не са малко примерите, в които хората си патят след като са опитали да помогнат на някого, след като жестът им не е бил изтълкуван правилно. Затова и доброто има своите жертви. Ще се съгласите, че да бъдеш добър, да правиш добрини никак не е лесно. Особено, когато стигнеш до прозрението, че най-напред трябва да надмогнеш себе си и ответният „нокаут“ на доброто да приемеш като урок...

„Кураж“ повече от 20 години залага на този постулат и успешно намира своите рицари на доброто, на силния дух, на оптимизма – независимо, че реалностите са други, че обществото понякога е несправедливо, че политиката не винаги е последователна и хуманна...

Продължаваме! С кураж, кураж, кураж и... обикновена човешка доброта. (М.И.)

На стр. 10

ЗАКОН - ПРИМЕР ЗА БЪЛГАРИЯ

През юли 1990 г. в САЩ е приет закон, за да се установи ясна и всеобхватна забрана на дискриминацията на основа на увреждане - ADA

Този закон става пример за България, когато започват де-

низират тържество в Американския културен център в столицата. Бяха дошли представители на партньорски неправителствени организации на и за хора с увреждания, а сред гостите бяха посланикът на САЩ у нас Негово превъзходителство Джеймс Уорлик, г-н Минчо Коралски, Изпълнителен директор на Агенцията за хора с увреждания, г-жа Албена Атанасова – зам. кмет на столицата по проблемите на здравеопазването и социалната политика, г-жа Мина Владимирова – ръководител на дирекцията за социални дейности в столичната община и др.

Г-жа Инджова произнесе слово, в което разказа накратко за положителните последици в американско-

мократичните промени в страната и само 5 години след американците и българите имат своя пръв закон за хората с увреждания. И по повод 22-рата годишнина от приемането на закона за инвалидите в САЩ Центърът за психологически изследвания с ръководител д-р Диана Инджова орга-

► то общество от приемането на закона за инвалидите и проектира кратък филм на тази тема. В словото си и Н.П г-н Уорлик сподели позициите си относно уси-

и за хора с увреждания, на г-н Коралски, на г-жа Атанасова, на редови членове на Центъра за психологически изследвания. Прочетено бе и приветствие от името на министъра на труда и социалната политика Тотю Младенов.

Г-жа Инджова награди посланика на САЩ и някои от своите партньори със специални грамоти.

За гостите на тържеството ефектна танцова програма изнесоха ансамбъл „Сердика“ и състав „Танцувам не по-различно от теб“ с художествен ръководител Христина Кунчева. (М.И.) ■

лията и правото на инвалидите да бъдат равноправни граждани и пожела на всички да не спират борбата си в тази посока. Много силни бяха кратките слова и на председателя на НСИХУБ и на СИБ г-н Красимир Коцев, на председателите на другите НПО на

Добрите вести идват с Кураж

СОЦИАЛНИ ПРОГРАМИ В ПАЗАРДЖИК

Нена БИВОЛАРСКА

Близо 60 милиона лв. ще бъдат инвестирани само в нашата област по три социални програми от Стратегията за развитие на социалните услуги, разработена от Областната администрация. Това съобщи Областният управител д-р Дончо Баксанов.

Ползватели на предвиджаните услуги са всички рискови групи - и деца, и възрастни. Специално място е отредено за подкрепата на децата и семействата им.

По проект „Детство за всички“ са предвидени 4 690 400 лева. - за изграждане на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища за деца с увреждания, за които се очаква до 2015 година да станат държавно делегирани дейности. Одобрени са всички кандидатствали общини - Велинград, Пазарджик, Панагюрище и Пещера.

Директорката на Регионалната дирекция за социално подпомага-

Американски експерт се среща с хора с увреждания от област Велико Търново

Кирстен Дънам, социален експерт по правата на хората с увреждания, директор по политика и застъпничество на Центъра за независим живот "Paraquad" в Сейнт Луис, щата Мисури, бе на посещение в България по покана на Движение за национално единство и спасение (ДНЕС). Във Велико Търново тя бе придружена от Мартин Карагеоргиев, областен координатор на ДНЕС и Петър Лазаров, главен координатор по въпросите за подпомагане на хората с увреждания в националното движение. Тя се среща с представители на организациите на инвалидите във Великотърновска област, с кмета Даниел Панов и областния управител проф. Пенчо Пенчев. Бяха обсъдени възможности за сътрудничество между местната власт и НПО за подобряване на условията на живот на инвалидите.

Кирстен Дънам разказа за работата си в центъра в Сент Луис, който подпомага хората в неравностойно положение и сподели добри политически практики за интеграция в общността и достъпност на заобикаляща-

► та среда. Тя обясни, че още преди 70 г. в Америка се заражда движение, което се бори за правата и за достоен живот на хората с увреждания и вече все по-малко инвалиди живеят в социални домове. За тях се създават защитени центрове, регламентирани с ново законодателство, в които половината от персонала са също инвалиди.

Хората с увреждания трябва да бъдат по-активни, от тях да излизат инициативите за по-добра достъпна среда, апелира Дънам. Тя коментира, че Велико Търново много ѝ харесва като архитектура и култура, но градът е недостъпен за трудно подвижните хора. Именно затова те трябва да се организират и да настояват пред местната власт за промяна на обществената среда.

Директорката на "Paraquad" подчерта, че в Сейнт Луис в градското управление участват и хора с увреждания, а един път в месеца се организира Ден на отворените врати, когато местната власт и движението на инвалидите заедно обсъждат законодателни промени. Ако политиките не удовлетворят нашите предложения, подаваме жалба до съда, обясни американката. Тя застъпи тезата, че децата с увреждания трябва да посещават нормални училища, а като пораснат, трябва да живеят отделно от родителите си. В тази връзка в Америка се реализират различни програми.

Тъй като има чести законодателни и административни промени, един път в месеца във Велико Търново ще организираме приемна за хората с увреждания, съобщи на срещата Мартин Карагеоргиев. ■

**БЕЗПЛАТНИ ЮРИДИЧЕСКИ
КОНСУЛТАЦИИ ЗА ХОРАТА
С УВРЕЖДАНЯ ЗАПОЧВА
ГРАЖДАНСКО ДВИЖЕНИЕ "ДНЕС"**

Добрите вести идват с Кураж

► не Димитрия Гърдева уточни, че се очаква с проекта да бъдат подпомогнати 67 малчугани с увреждания, които сега са настанени в домове.

За част от децата ще се търси възможност да се върнат в биологичните си семейства. С тях вече се търси връзка, някои родители са склонни да приемат този вариант.

По проект „И аз имам семейство“ са одобрени Пазарджик, Панагюрище, Велинград, Пещера и Ракитово. По него са предвидени 14 989 455 лв за осигуряване на приемна грижа.

Професионалните приемни родители получават заплата, равняваща се на 130 процента от минималната за страната плюс средствата, нужни за издръжка на настанените в семейства им деца.

По проекта за социално включване са предвидени 40 милиона лева. Кандидатствали са общините Велинград и Пазарджик, като Велинградската вече има подписано споразумение с МТСП. ■

Добрите вести идват с Кураж

В ПОМОЩ НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНЯ

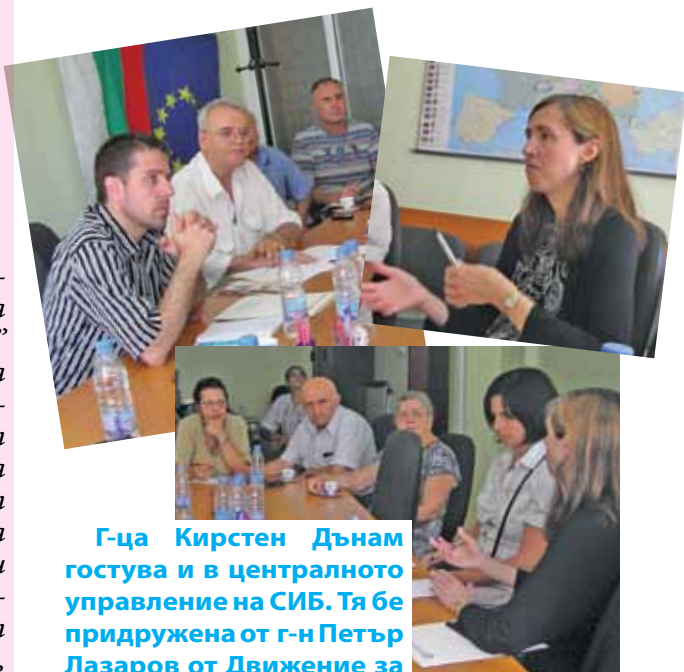
Делчо МАТЕЕВ

Община Лом кандидатства с проект "Звено за услуги в домашна среда" по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси". Проектът предвижда създаване на звено, в което да бъдат предоставяни два типа услуги - лична помощ и комунално-битови дейности. Общата стойност на проекта е 249,775 лв., а основната му цел е услугите да се предоставят на хора, които са в частична или пълна невъзможност за самообслужване и по тази причина са застрашени да попаднат в социална изолация. Сто процента от стойността на проекта се предоставят като безвъзмездна финансова помощ по Оперативната програма.

В рамките на дейността "Лична помощ" ще бъдат назначени 30 безработни на 6 - часов работен ден като лични асистенти. Те ще обгрижват 30 души, от които 7 деца с трайни увреждания.

В "Комунално - битови

Среща и в СИБ

Г-ца Кирстен Дънам гостува и в централното управление на СИБ. Тя бе придружена от г-н Петър Лазаров от Движение за национално единство и спасение „ДНЕС“.

В срещата от страна на СИБ участваха членове на Управителния съвет, главни експерти и координатори.

Председателят на СИБ Красимир Коцев представи организацията и дейността на Националния съвет за интеграция на хората с увреждания към Министерския съвет. Г-ца Дънам също сподели интересни факти за проблемите на хората с увреждания в САЩ и специално за дейността на организацията, която тя представлява. Въпреки, че законът за хората с увреждания в Америка скоро навърши 22 години, все още и там не са решени задоволително проблемите на тези граждани - като възможностите за образование, за трудова заетост, за осигуряване на лични асистенти и пр. И организации като тази, от която е г-ца Дънам, продължават да лобират в името на правата на хората с увреждания. (К) ■

Уникален дух притежава Крис!

Калинка ПЕТРОВА

Истински спортен дух е готов да покаже 50-годишният Крис Мун, който е изгубил ръка и крак, но въпреки това е готов да пробяга 217 км маратонско бягане през Долината на смъртта в Калифорния, САЩ, разкри невероятната история Life News, цитирана от БЛИЦ.

Крис споделя, че подготовката му е коствала огромни усилия. В нелекото състезание той ще се бори с още 90 атлети от целия свят. 50-годишният мъж разкри, че за него най-трудното в бягането, което се предвижда да продължи цели 58 часа, е той да успее да съхрани силите си до самия край на състезанието. Запознати с маратонските маршрути твърдят, че бягането през Долината на смъртта е едно от най-сложните,

тъй като през лятото температурата достига до 55 градуса по Целзий. Но Мун е категоричен, че нищо не може да сломи неговия дух, дори и бягането с протеза. Той е горд, че е получил разрешението да се състезава в този маратон, поставен при равни условия с

всички други атлети. Крис добави, че сумата от наградния фонд на състезанието той би дарил на болницата в графство Ланаркшир, в която се лекуват парализирани деца, а за себе си би оставил малка сума, с която би платил нужната му операция.

Благородният мъж е загубил крака и ръката си по време на военната си служба в Мозамбик през 1995 г. - бил сапъор и е обезвреждал противопехотни мини. ■

**Добрите
вести идват
с Кураж**

► дейности” пък ще бъдат наети на 8 часов работен ден като домашни помощници 15 души, които ще обгрижват 40 лица с ограничения или в пълна невъзможност за самообслужване. В зависимост от индивидуалната оценка на потребностите на ползвателите на услугата един домашен помощник може да обслужва двама - трима възрастни. Съотношението между персонала за предоставяне на услугите в домашна среда и обслужваните лица се основава на вече работещи методи за социални услуги в общността - “Личен асистент” и “Домашен помощник”, а услугите в домашна среда, които новосъздаденото звено ще предоставя, ще бъдат ползвани от бенефициентите по проекта 12 месеца. ■

**Добрите
вести идват
с Кураж****ДО ХИЖА „ГУРГУЛИЦА”**

В края на юли група от СХУ „Венетица” - гр. Долна баня, под ръководството на председателята на организацията Таня Стринска, беше на екскурзия - качихме се до водопада, който бяхме посещавали на млади години. Благодарим за любезното съдействие на отец Антон да разгледаме малката църква „Успение Богородично” в курорта вили Костенец и да се помолим за здраве и успехи в делата ни, за деца и внучета. Всички останахме възхитени от красотата, чистотата в църквата и различните видове цветя в малката китна градинка отпред, с топла и студена вода, пейки за

Добротата, която ни прави хора

Валентина КОРДОВА

**Въпреки кризата,
Регионалната организация
на СИБ във Видин е
в подкрепа на нуждаещите се**

„Работата в Съюза на инвалидите в България ни прави по-човечни, по-добри, по-състрадателни и по-отзивчиви към болката и нуждата на другите” - в това е убеден председателят на Регионалната организация на СИБ във Видин Ваньо Диков.

Пред репортер на сп. „Кураж” той сподели, че това свое мнение е затвърдил през последните месеци, когато поради изтичането на срока на проектите на община Видин, петимата сътрудници в офиса на СИБ (четирима социоконсультанти и един технически секретар) са освободени. „От тогава до днес всеки ден тези хора продължават да идват и да ни помагат безвъзмездно. А когато са възпрепятствани, което се случва рядко, ми звънят по телефона по няколко пъти, за да попитат какво се е случило и с какво могат да са полезни на другия ден”. С времето тези наши сътрудници са видели, че болката и страданието се преодоляват не само със съчувствие, но и с подкрепа и съдействие за разрешаване на проблема – споделя още Ваньо Диков.

А необходимостта от съдействие за подкрепа на нуждаещите се членове на СИБ в момента е належаща. „Вече приемаме заявленията по чл. 53 от Правилника за приложение на Закона за хората с увреждания, имаме над 1000 молби досега” – посочва

► Ваньо Диков и подчертава категорично, че въпреки кризата и трудностите РО на СИБ във Видин работи добре. За това голяма роля има и подкрепата на централното ръководство на СИБ и лично на неговия председател Красимир Коцев.

Но за да функционира пълноценно организацията във Видин, е необходимо и съдействието на институциите, които по закон са упълномощени да подкрепят хората с увреждания. Ваньо Диков се надява община Видин отново да защити проекти и така сътрудниците да се върнат на работа в офиса на СИБ. Вярва и, че държавата ще направи необходимото, за да продължи съществуването на Дневния център за възрастни с увреждания в града като държавно делегирана дейност. Защото за времето на своето съществуване по Проекта на община Видин и СИБ - BG051PO001-5.2.06-0105-C-0001 "Равнопоставени – създаване на Дневен център за възрастни с увреждания в град Видин" по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013, центърът бе и подкрепя и утеха, и радост за над 30-те възрастни хора, които ползваха услугите му.

И най-важното, подчертава Диков, защото дневният център във Видин е доказателство, че националната организация на

Добрите вести идват с Кураж

сядане и маси за хранене около тях.

На хижа „Гургулица“ ни посрещна хижарят. Поръчахме си кафе, чай или сок и се разположихме на две маси под борчетата, където обядвахме. Имахме вкусна баница и две сладки погачи. Най-хубава беше на Цветанка Костадинова.

Председателката взе акордеона и започна веселата част. Всички пееха от сърце сред красивата природа. Имаше стихове, хумор, народни хора и таници. В хижата бяха на лагер деца от София, които се присъединиха към нас заедно с ръководителите си. (С. Т.) ■

Председателят на Регионалната организация на Съюза на инвалидите в България във Видин Ваньо Диков и заместник-областният управител на Видин Елка Георгиева

Добрите вести идват с Кураж

СПОРТЕН ПРАЗНИК

Олга ВЕЛЕВА

По случай края на учебната година и финализиране на проект „Спорт за хора с увреждания“ се проведе празник в спортна зала „Младост“ в края на юли. Демонстрацията включваше дрибъл, водене на топка, стрелба към баскетболния кош и други характерни за този спорт упражнения.

Разработката, по която се обучаваха 10 потребители на Дневния център за възрастни с увреждания, бе към Министерството на физическото възпитание и спорт. Хората с физически и ментални проблеми се учеха да играят адаптиран баскетбол, като заниманията се провеждаха в продължение на 7 месеца – два пъти седмично. Ръководител на отбора на хората с увреждания бе дългогодишният треньор Никола Попов. ■

Добротата...

хората с увреждания иска, може и знае как да помага на нуждаещите се, а СИБ вече се утвърди като доставчик на социални услуги.

И докато институциите изпълняват ангажиментите си, СИБ във Видин продължава да работи, за да помага на нуждаещите се и да им достави поне малко радост. «Затова докрая на годината ще организираме екскурзия за нашите членове до Етрополе или сръбския град Княжевац, с чиито организации на инвалидите ни свързват дългогодишни приятелски отношения» - споделя Ваньо Диков.

В този момент влиза поредният нуждаещ се гражданин, на който той ще окаже подкрепа. Разговорът ни с председателя на РО на СИБ във Видин прекъсва. Въпреки че има още много какво да ни разкаже.

Ще продължим друг път. С още постижения на СИБ. Въпреки кризата. Въпреки трудностите и пречките. Защото човек се ражда да прави добро!

Дневният център за възрастни с увреждания в град Видин поддържаше духа на хората и затова продължаването на работата му е повече от необходимо. ■

Наградените в VI Републикански многожанров фестивал на хората с увреждания 23 -24.06.2012 г. в кв. Църква - Перник

ПЛАКЕТИ

1. Вокална група „Надежда“ - Габрово - за цялостно представяне.
2. За цялостно представяне - Добрич.
3. За цялостно творчество и носии - Сливен
4. Общинска организация на СИБ с. Медковец - за китка от цигански романи.
5. Даниела Горчева - Велико Търново за картини и стъклопис.
6. Стефка Карапенева за цялостно творчество.
7. За цялостно творчество и носии - Смолян.
8. Красимир Реков - 13 год. - за изпълнение на гайда.
9. Съюз на слепите - София, Люлин.
10. Катя Минчева - гр. Неделино
11. За цялостно творчество - гр. Неделино
12. Златоград
13. За партньорството с БЧК - Перник.
14. За кмета на гр. Перник г-жа Росица Янакиева.
15. Елда Живкова - за цялостно творчество.
16. Марин Матеев с. Соколаре, Общинска организация на СИБ -Кюстендил
17. Д-во от с.Шияково- за униформа.
18. Д-во Голямо Бучино - сценарии за обичая „Сеитба“
19. За Общинска организация на СИБ - Перник - за цялостна подготовка на фестивала.
20. За цялостно представяне на РО - Плевен.

21. Георги Георгиев - организатор

ЗЛАТНИ МЕДАЛИ

- 1.Юлия Иванова - Никопол - за поезия „Тържество на духа“.
- 2.Павел Златанов - инд. изпълнение-с. Ясен, общ. Плевен
3. Група „ Съпричастие“ - Силистра - за цялостно представяне.
4. Д-во Соколаре към ОО на СИБ - Бяла Слатина - за цялостно участие.
5. Петкана Колева - сол. изпълнение-от с. Проф. Иширково
6. Матей Павлов - Ботевград - дърворезба.
7. Катрин Димитрова-за индивидуално изпълнение
8. ОО на СИБ -Кюстендил - фолклорна група
9. Марин Маринов - Пловдив - солово изпълнение.
10. Д-во от с. Проф.Иширково - за цялостно представяне .
11. ОО на СИБ - Бяла Слатина - за цялостно творчество и носии.
12. ОО на СИБ - Пазарджик.
13. Ася Кьорова - демонстрация на плетиво.
14. Илко Кантарджиев - Златоград
15. Латинка Стефанова от ОО на СИБ - Кюстендил - гоблени и бродерия
16. Снежана Георгиеваот - д-во „Силен дух“ - кв.Църква - за инд.изпълнение.

СРЕБЪРНИ МЕДАЛИ

1. ОО на СИБ гр Сопот - цялостно представяне.

► Наградените в VI Републикански... СРЕБЪРНИ МЕДАЛИ

2. Никопол - „Дунавски звуци".
3. Никопол - „Никополски звуци".
4. Д-во с. Ясен, общ. Плевен - за цялостно представяне.
5. Елена Желязкова – Раднево - за инд. изпълнение.
6. Д-во Горна Митрополия - цялостно представяне.
7. Невена Петрова - с. Давидково - за инд. изпълнение.
8. Левтерка Станоева - за стихотворението. „Сънят на сирачето" - д-во „Силен дух", кв. „Църква".
9. За изработване на пана и мозайки - Трявна.
10. Дует „Настроение" - Пловдив.
11. Д-во на СИБ с. Шишковци, Кюстендилско - цялостно представяне и носии.
12. ОО на СИБ - Радомир, група „Надежда".
13. Кв. „Върба „ - Радомир - цялостно представяне.
14. с. Давидково - цялостно представяне.
15. с. Долно Драглище - Дом за възрастни с физически увреждания.
16. ОО на СИБ - Враца цялостно

представяне.

БРОНЗОВИ МЕДАЛИ

1. Д-во „Бучински Буке" - с. Голямо Бучино.
2. Д-во „Вучков" - кв. Църква.
3. с. Шияково, общ. Гулянци - цялостно представяне.
4. Общинска организация на СИБ Пещера - цялостно представяне.
5. Трявна - цялостно представяне.
6. Илиян Танков от гр. Искър - гъдулка.
7. Д-во „Дълголетие" от гр. Кнежа - за цялостно представяне.
8. Тодор Бояджиев за песента на френски език - Сливен
9. Д-во „Веселяци" с. Драгичево - цялостно представяне и носии.
10. Група „Орхидея" - Пловдив.
11. Виолета Георгиева - Айтос - ръчно плетиво.
12. Сияна Пенчева д-во „Витоша" - инд. изпълнение.
13. "Бяло Цвете" - Балчик.
14. „Неспокойни вълни" - Балчик.
15. Вергиния Брусарска - с. Слокощица - ръчно плетиво
16. Дора Манчева - Враца. ■

Ради СЕМОВ

Една от участниците в VI Републикански многожанров фестивал в Перник – кв. Църква - беше Стоянка Вангелова от Габрово. Тя се представи с 4 свои стихотворения, но пред журито издекламира само едно – „На чаша вино". Участва и в изложбата за приложно изкуство – с българска бродерия и плетиво на една кука. Въпреки тежките си заболявания, които са ѝ отредили 95 % загубена работоспособност, тя не се предава и продължава да твори. Наградата ѝ – диплом I степен – я вдъхновява за участие в следващото издание на този фестивал.

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

Анета ДИЛОВСКА

В ДВ бр. 60 от 7.08.2012 е публикуван

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА - В СИЛА ОТ 07.08.2012 Г.

В чл. 70 алинея 3 е изменена така:

„(3) През деня моторните превозни средства се движат с включени светлини за движение през деня или с къси светлини.“ Целта е да се осигури подобра видимост между участниците в движението и оттам въздържането им от опасни маневри и действия. Санкцията за неспазване това задължение е глоба до 20 лв., по чл. 185 от Закона.

Член 80 е изменен така:
„Чл. 80. Водачът на велосипед е длъжен:

1. да ползва светлоотразителна жилетка при управлението му извън населените места, през тъмната част от денонощието и при намалена видимост;

2. да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение.“

Санкциите за неспазване на задължението по т. 1 е глоба 10 лева по чл. 183, ал. 1, т. 5 от Закона; по т. 2 - глоба до 20 лв. по чл. 185 от Закона, а при създадена непосредствена опасност за движението - глоба от 20 до 150 лв. / по чл 180 ал. 1, т. 1 от Закона.

Измененията в чл. 99 а са важни, тъй като касаят ползването на Картите за паркиране на местата, определени за превозните средства, обслужващи хора с трайни увреждания и използване на улеснения при паркиране. Тези промени бяха предложени и отстоявани от СИБ.

Чл. 99 а. се изменя така:

„(1) Карта за паркиране на местата,

определени за превозните средства, обслужващи хора с трайни увреждания и използване на улеснения при паркиране, се издава от кмета на съответната община по образец съгласно приложението. Картата е валидна на територията на цялата страна.

(2) Картата за паркиране по ал. 1 трябва да отговаря на изискванията на стандартизиран модел на Общността от Приложението към Препоръка 98/376/ЕО на Съвета от 4 юни 1998 г. относно картата за паркиране на хора с трайни увреждания.

(3) Картата за паркиране на местата, определени за превозните средства, обслужващи хора с трайни увреждания и използване на улесненията при паркиране, издадена от друга държава - членка на Европейския съюз, е валидна на територията на Република България, ако е издадена в съответствие с изискванията на препоръката по ал. 2.

В интерес на нашите членове публикуваме и Приложението към чл. 99 а, ал. 1.

„1. Картата за преференциално паркиране на МПС, превозващи хора с трайни увреждания, е с размери: височина 106 мм и широчина 148 мм.

2. Цветът на картата за паркиране е светлосин с изключение на белия знак за „инвалид“, който е на тъмносин фон.

3. Картите за преференциално паркиране задължително са ламинирани.

4. Полетата на предната и задната ▶

► ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ ...

част на картата за преференциално паркиране са разделени вертикално на две части.

Лявата част отпред съдържа:

- символ на инвалидна количка в бяло на тъмносин фон;
- дата на изтичане на картата за паркиране;
- серийния номер на картата за паркиране;
- името и печата на издаващия орган/организация.

Дясната част отпред съдържа:

- с главни букви думите „КАРТА ЗА ПАРКИРАНЕ ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ“ на български език, а на подходящо отстояние с малък шрифт думите „Карта за паркиране“ на други езици;

- думите „Модел на Европейските общности“ на български език;

- като фон отличителният код на Република България - BG, заобиколен от кръг от 12 звезди, символизиращи Европейския съюз.

Лявата част на гърба съдържа:

- фамилията на притежателя;
- първото (първите) име (имена) на притежателя;
- подписа на притежателя или друг идентифициращ знак;
- снимка на притежателя.

Дясната част на гърба съдържа:

- твърдението, че тази карта дава право на притежателя ѝ да ползва място за преференциално паркиране на МПС, превозващи хора с увреждания;
- твърдението, че при употреба картата се поставя в предната част на превозното средство, така че лицевата ѝ част да се вижда изцяло с цел проверка.

Данните са на български език.“

В чл. 137а, ал. 2 се създава нова т. 3, която гласи че, лицата с трайни увреж-

дания на горни крайници и/или опорно-двигателния апарат, които управляват моторни превозни средства, адаптирани съобразно техните нужди, могат да не използват обезопасителни колани.

В Принудителни административни мерки на Закона, чл. 171, т. 2. - Временно спиране от движение на пътно превозно средство, са създадени нови текстове в букви „з“ и „и“: з/ на собственик, който управлява моторно превозно средство без да притежава съответното свидетелство за управление и/или е употребил алкохол с концентрация в кръвта над 0,5 на хиляда или друго упойващо вещество за срок до един месец; и/ на собственик, който допуска или предоставя управлението на МПС на лице, което не притежава съответното свидетелство за управление и/или е употребило алкохол с концентрация в кръвта над 0,5 на хиляда или друго упойващо вещество - за срок до един месец.“

Създава се нова алинея 4: „(4) В случаите по чл. 171, т. 2, букви „з“ и „и“ свидетелството за регистрация на моторното превозно средство се изземва със съставянето на акта за установяване на административното нарушение на лицето, управлявало моторното превозно средство, и се връща на собственика на превозното средство по ред, определен от министъра на вътрешните работи.“

В чл.174 от Закона алинея 1 е изменена така: „Чл. 174 (1) Наказва се с лишаване от право да управлява моторно превозно средство, трамвай или самоходна машина за срок от 6 до 12 месеца и глоба от 500 до 1000 лв., който управ-

▶ лява моторно превозно средство, трамвай или самоходна машина с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда до 1,2 на хиляда включително, установена с медицинско изследване и/или с техническо средство, определящо съдържанието на алкохол в кръвта чрез измерването му в издишвания въздух.“

Изменена е ал. 3.

„(3) Водач на моторно превозно средство, трамвай или самоходна машина, който откаже да му бъде извършена проверка с техническо средство за установяване употребата на алкохол или упойващи вещества или не изпълни предписанието за медицинско изследване на концентрацията на алкохол в кръвта му, се наказва с лишаване от право да управлява моторно превозно средство, трамвай или самоходна машина за срок от 2 години и глоба 2000 лв.“

В чл. 177 са направени изменения в алинея 4. Завишават се глобите при случаи на повторно извършване на нарушението „управление на МПС без правоспособност“. „(4) Когато нарушението по ал. 1, т. 1, 2 и 3 и ал. 2 е извършено повторно, наказанието е глоба от 300 до 1500 лв., а за повторно нарушение по ал. 3 наказанието е глоба от 1000 до 5000 лв.“

Създаден е нов член на Закона 178д, с цел улесняване паркирането на автомобилите, обслужващи хората с увреждания или управлявани от тях. „Чл.178д. Наказва се с глоба в размер 200лв.лице, което, без да има това право, паркира на място, определено за превозно средство, обслужващо хора с трайни увреждания, или за превозно средство, приспособено и управ-

лявано от хора с трайни увреждания.“

Вчл.183сесъздаватновиалинеи5и6.

„(5) Наказва се с глоба 100 лв. водач, който:
1. преминава при сигнал на светофара, който не разрешава преминаването;
2. не осигури предимство, когато преминава през пешеходна пътека.“

(6) Когато нарушението по ал. 5, т. 1 или 2 е извършено повторно, водачът се наказва с глоба в размер 200 лв. и лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от един месец.“

В чл. 184 е създадена нова алинея 2.

„(2) С глоба 50 лв. се наказва пешеходец, който:

1. преминава през огражденията от парапети и вериги;
2. не спазва светлинните сигнали на пътните светофари и сигналите на регулировчика.

(3) С глоба 20 лв. се наказва пешеходец, който наруши правилата за движение, извън случаите по ал.2.

(5) (Когато в резултат на нарушения по ал. 1, 2 и 3 са причинени вреди на пътното превозно средство, на пътници или на други лица, нарушителят се наказва с глоба от 20 до 50 лв.

В член 177 е променена алинея 3. Завишава се глобата за нарушаване на нормите за движение на МПС, чиито размер, маса и натоварване на ос са над допустимите норми: „(3) Който управлява пътн превозно средство с размери, маса или натоварване на ос, които надвишават нормите, определени от министъра на регионалното развитие и благоустройство, без да спазва установения за това ред, се наказва с глоба от 500 до 3000 лв.“

За повторно извършване на това нарушение /в рамките на 1 година от първото/ глобата е от 1000 до 5000 лв. /според изменението на алинея 4/. ■

Инвалидите от Хасково с европейски стикери за „Синя зона“

Олга ВЕЛЕВА

Инвалидите от Хасково да паркират в „Синя зона“ срещу специални европейски карти със снимка - това бе обсъждано на сесия на ОбС в края на юли. Допълнението на Наредбата за опазване на обществения ред е във връзка със зачестилите нарушения и неправилното използване на международния символ „Инвалид“.

Право на синия стикер ще имат лица и деца с трайно намалена работоспособност - 50% и над 50%. Инвалидите ще получат безплатната карта по европейски образец след като представят необходимите документи в общината, сред които копие на експертизата от ТЕЛК, лична карта и актуална снимка. Привилегията ще важи за срок не повече от срока на експертизата на ТЕЛК. Преференциалното паркиране на хора с увреждания в „Синя зона“ - Хасково може да е за период не повече от 2 часа.

Досега, с издаването на сините стикери са бе ангажирал Клубът на инвалидите в Хасково. Право на достъп имаха хора с увреждания от целия регион и от всички съюзи – на инвалиди-

те, слепите, глухите и диабетоболните. По последни данни, издадени са 740 карти, които обаче важат задължително в комплект с т. нар. бял талон, който удостоверява валидността му. Мярката цели да предотврати злоупотреби, тъй като познатият син стикер се продава свободно в търговската мрежа.

След издаването на европейските карти за паркиране на хасковските инвалиди, старите им остават да важат за другите градове в областта. Припомняме, че за автомобили на хора с увреждания трябва има отредени специални паркоместа пред болници, институции и обществени сгради.

Колко евентуално биха били ползвателите на европейската карта е трудно да се каже. При същите условия за процент инвалидност се отпускат безплатните винетки на хората с

увреждания. За миналата година, броят им за общината е 1551. ■

БЛАГОДАРНОСТ

След дълго чакане най-после организацията на СИБ в с. Черно море и Рудник „Надежда“ има свой клуб с решение на община Бургас. Дарители боядисаха и обзавеدهа помещението с ней-необходимото. Благодарни сме на господата Жельо Желев, Неделчо Василев, Пенчо Минчев, г-жа Данка Стефанова, на бай Колю и г-н Димитиров, разбира се и на кмета на Бургас г-н Димитър Николов. За първите три месеца наемът бе платен от кмета на с. черно море г-н Събев. Сега за работата на организацията има повече възможности. ■

Анастасия Кръстева – председател на организацията

БАБИ И ВНУЦИ –ЗАЕДНО

В края на юни Общинският съвет на БЧК - Лом проведе обучение на доброволците по микро-проект "Баби и внуци" заедно в действия при бедствия, аварии и катастрофи по Проект „Повишаване информираността на обществото по проблемите на възрастните хора и лобиране за техните права“ в област Монтана.

Г-жа Цветана Антонова, председател на ОС на БЧК и председател на ОО на СИБ в Лом, запозна участниците с видовете бедствия, за подготовката и поведението при и след бедствие, какво съдържа личният пакет с материали от първа необходимост и практически действия. Тя запозна участниците и с видовете доброволчески екипи и зони на действие по време на бедствия, с оказването на първа долекарска помощ, с възможностите на баби и внуци заедно да действат при бедствия, с първата психологическа помощ и психосоциалната подкрепа при бедствен стрес.

Г-н Милко Христов, представител на община Лом, запозна доброволците с конкретни моменти от бедствия, с местата за събирания в Лом при наводнение, земетресения и други природни бедствия. Петимата младежи, взели дейно участие в обучението - Емил Николов, Биляна Руменова, Александра Маринова, Кристиан Красимиров и Милен Цветков - показаха добри познания за това как се действа при природни бедствия и как се оказва съответната долекарска помощ. (А. Ц.) ■

Добрите вести идват с Кураж

БОГАТА ДЕЙНОСТ

Александра ЯНКОВА

Дружество „Бусманици“ от столичната организация на СИБ с председател г-жа Надежда Вукадинова вече кара своята втора „петиетка“ и може да се похвали с богата и разнообразна дейност. И за това трябва да благодари първо на кмета г-н Стефан Станоев, който за кратко време направи много за хората с увреждания. Например сега клубът ни е боядисан, освежен, имаме отопление, столове и пр. и вече е приятно да се събираме там. За пръв път получихме дарение за Коледа и Великден и помощ за организиране на една екскурзия. Организирахме и благотворителна изложба през май, на която присъства и председателката на РО на СИБ г-жа Светла Николова. Имаме и други приятели – д-р Горанов и съпругата му д-р Атанасова, г-жа Миреине Шаракова-Дейчева, г-н Росен Филипов, фира „Чипита“ – Казичене и др..

Разбира се, ръководството на дружеството ни полага много усилия да разнообрази нашия живот, имаме комисии за организиране на празници, рождени дни, за подготовка на литературно-музикални програми, за изложби, за екскурзии и излети. ■

Добрите вести идват с Кураж

ЗАЕДНО НА ПРАЗНИКА

В края на май читалище „Христо Ботев 1917“ – община Взраждане в София отпразнува своята 95-та годишнина. В читалището членува и дружеството на хората с увреждания „Детелина“ с председател Анета Петкова – към регионална организация на СИБ „Света София“. Ръководителят на читалището Байко Павлов прояви разбиране и предостави на дружеството помещение за клубната му дейност.

На тържеството за юбилея присъстваха кметът на община Взраждане Събина Саво-

НЕ МОГА ДА ОСТАВЯ МАЙКА СИ, БОЛЕСТТА Я ПРАВИ ЗАВИСИМА!

Елена ШОПОВА

Радка Дечева от Чирпан е на 79 години и е сама. Заболяването ѝ я инвалидизира на 100 процента с придружител я прави зависима, затова 56-годишната ѝ дъщеря Минка се грижи за нея. От 7 години майката е в това състояние – неподвижна след прекаран тежък инсулт. През този период тя ползвала услугата домашен помощник от Фондация „Милосърдие – с. Рупките“ и от проекти на община Чирпан – „Да подадем ръка и дарим искра надежда“ и „Малко шанс от нас означава много за вас“.

Минали различни хора, които обслужвали Радка, повечето от тях били представители на ромите. Трябваше взаимно да се адаптираме едни към други – подчертава възрастната жена. Имало период, когато ѝ съпругът ѝ Георги, вече покойник, също ползвал социалните услуги от тези програми. Останахме доволни от млада жена на име Донка. Покрай обслужването ни тя се научи на много неща от нас по-възрастните и досега си останахме приятели с нея – казва още Радка.

Междувременно дъщеря ѝ Минка била съкратена от работа и била включена в социалните програми. Изминали вече няколко години, откакто работи като домашен помощник. Програмите са наистина шанс за болните и възрастните хора и за младите безработни – подчертава тя. В момента, обаче, пак е безработна, защото програмата приключила и само 4 месеца била на борсата. Вече се чувства неудобно, че живее на гърба на инвалидизираната си майка.

«Ако питат мен, тези програми не трябва да се прекъсват. Има много хора в подобно положение на майка ми, оставени сами...

Друг труден момент по тези програми е, че един човек не може да обслужва болен

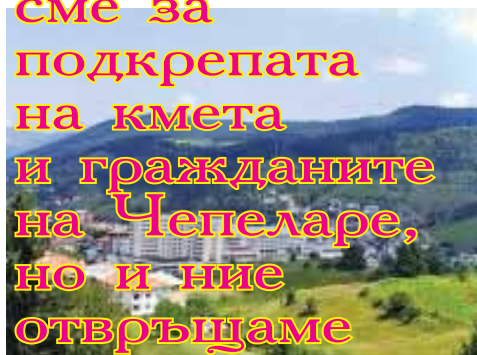
в такова състояние на пълен работен ден, а трябва да се ангажира с работа при друг болен за определени часове... Аз съм си загърбила семейството, не мога да помагам на дъщеря си достатъчно за отглеждането на малките ѝ деца, денонощно съм край майка си... От общинската служба „Социално подпомагане“ им осигурили инвалидната количка. Имаме предложение лекарството „Медокалм“, което минава през здравната каса, да се изписва на три месеца, а не на един месец и това също ще ни улесни. В очакване сме на нова социална програма и не само ние, много са нуждаещите се като майка ми, надяваме се за зимата да стартира такава...» Има време до края на годината определена за година на възрастните хора, белким почувстваме по-осезателно това - допълва Радка и поглежда с благодарност дъщеря си Минка, която 24 часа от денонощието е край нея. ■

Добрите вести идват с Кураж

ва, гости от други читалища, г-жа Светла Николова – председател на РО на СИБ –София и г-н Стоян Манолов, координатор на СИБ за столицата, един от възпитаниците на читалището Стефан, пристигнал специално от Италия за юбилея, хорът на читалище „Алеко Константинов“, в който пее Недко Николов - член на ДИ „Детелина“. Имаше богата музикална и игрова програма, аплодирана бурно от публиката. Тържеството завърши с хора и колективно изпълнение на „Тих бял Дунав“ – в чест на патрона на читалището. Г-н Бойко Павлов пожела на всички присъстващи да са заедно в читалище „Хр. Ботев“ и за неговата 100-годишнина. ■

Благодарни сме за подкрепата на кмета и гражданите на Чепеларе, но и ние отвърждаме със същото...

Милена МЕРКОВА

На територията на Община Чепеларе има организация към СИБ с 20 годишна история. Дейността ѝ е изцяло насочена към защита правата на хората с увредено здраве и интегрирането им в обществото. Но, естествено, сами не можем да успеем. Затова сме особено благодарни, че сега имаме кмет, който проявява към нас изключително разбиране и благодарност. Г-н Тодор Бозуков разбира проблемите на съгражданите си в неравностойно положение и помага. Неотдавна, въпреки скромния бюджет на общината, бяха отделени средства, за да можем да посетим поредния многожанров фестивал в Перник за хора с увреждания, от който пък ние донесохме 5 грамоти и 2 златни медала, благодарение на златния ни гайдар - 13 годишния Красимир Реков и неговите прекрасни учители г-н Валери Дуев и г-жа Теодора Мандова.

Имаме и други хубави идеи със самодейната група към клуба на инвалидите и желание да продължим да се занимаваме с това и занапред, за да представяме дружеството и гра-

да ни с чест и достойнство. Защото така имаме възможност да се срещаме и запознаваме с колеги от цялата страна, да обменяме опит, да се чувствуваме достойни и равностойни, в същото време и полезни за самите нас.

Дойде ред да благодаря и на всички малки и големи фирми и отделни граждани на Чепеларе, които дариха от скромните си бюджети, за да отбележим подобаващо и с радост хубавите наши празници. В същия ред благодарим и на нашия регионален координатор и член на УС на СИБ госпожа Петя Николова, на - Захаринка Славчева, председател на РО на СИБ - Смолян, на социалната служба в Чепеларе в лицето на г-жа Катя Петрова, на старши експерта в Бюро по труда г-жа Хрисанта Манолова, на Районно пътно управление - Чепеларе, на „Амер Спортс- България“ - фабрика за ски - Чепеларе. И ако съм пропуснала някой - още веднъж сърдечно и огромно благодаря на Вас мили, благородни и съпричастни хора!

И тъй като по традиция от няколко години за нуждаещите се от спешно лечение в нашия град се организират благотворителни кампании, сега върви кампанията под надслов „ДА ПОМОГНЕМ НА КИРИЛ“. И ние от дружеството, на което и е той член, решихме да дарим скромната сума 50 лв. от членския ни внос. ■

От 90 до 100 и нагоре...

“Не знам вратата на доктора...”

Делчо МАТЕЕВ

По телефона съм разговарял със столетници и по телевизията съм ги виждал, но на живо за пръв път разговарям с баба Рила от с. Сливовик, Ломско. Тя излиза на двора сама, без бастун. Само по стъпалата дъщеря й Петра я придържа. Сяда на масата и започва разказа си за своя дълъг живот...

Родена е на 21 юни 1912 г. в семейството на Яна и Стоян Смишляшки. На въпроса ми откъде идва името на фамилията, тя обяснява накратко: “Защото смишляват” т.е. размислят, разсъждават...

От четирите деца само тя е момиче и още от малка е обгърната от много обич и внимание от родителите и братята. Расте на село и на кошарата в местността “Шумака”, където са нивите и стоката на фамилията. Заедно с другите деца пасе биволите, кравите, козите. Учи в родното си село. “Знам да подписвам името си - казва баба Рила - две години учих в Стойновци и две години в Мишковци, завършила съм четвърто отделение.” Оттогава, та чак досега пее песни за войводи, за любовта и природата. Майка й и баба й Цвета я учат на женската работа. От малка плете, преде, шие, тъче. Въпреки че братята не й дават тежка работа, тя знае да жъне, да копае, да седи и полива и всякаква селскостопанска работа.

В кръщелното свидетелство е записана Рилка, но тя става стройна, красива и здрава мома като Рила

планина и всички до днес й казват Рила. През 1934 г. се омъжва за комшийското момче Савчо Гръгоров Савчев. Питам я къде се запознах, как се стигна до женитба, а тя хитро отговаря: “И тогава беше същото като сега, по седенки, тлаки, люпенки ни пощипвах ергените, гонехме се по улиците... Все пак тогава беше по-правилно”.

В дома на Савчо живеят трима братя, три снахи и старите, но “гюронтия” не е имало. Всеки си знае задължението и ги изпълнява. Раждат им се две дъщери през 1937 и 1939 г. През 1944 г. си построяват къща и се отделят. Савчо е изключително добър съпруг и баща. “Не е посягал с пръст към мен - казва Рила и допълва с присъщото чувство за хумор на цялата фамилия - макар че много пъти съм заслужавала”. “На нас също не е посягал” - допълва Петра.

През 1956 г. влизат в ТКЗС - то и работят в него до пенсионирането си, а Рила работи и след това цели 13 години. В свободното си време се грижи за лозето, зеленчуковата градина, отглежда цветя, а по двора винаги е имало кокошки, кози, овце, прасета. Край масата минава квачка с пиленца ▶

► “Не знам вратата...

и Рила ме пита: “Ти гледаш ли пиленца”. Обяснявам и че нямам двор, а тя се учудва...

Дъщерите завършват образованието си, хващат се на работа и се омъжват. Петра остава в селото, а Верка - в Златоград. Баба Рила се радва на три внуци. Гордее се с всички, но е особено щастлива, че едната е ядрен физик в престижен американски институт. Има и правнуци, които често я търсят по телефона. Със Савчо живее щастливо 60 години, но през 1993 г. той умира. Дъщеря ѝ Петра, овдовяла преди майка си, се връща в бащината къща да я гледа. “Не знам кой кого гледа - казва баба Рила, тя мене ли или аз нея”. Макар и казано с чувство за хумор, в тези думи има голяма истина. Рила е здрава и права. Поддържа двор и градина. Преди няколко години хора я бяха видели

да се качва на дърво високо 4 -5 м. да бере ябълки...

Днес щастливата столетница гледа телевизия, но парламентарния контрол изключва, защото “Уж учени хора, пък прости”, гледа времето и някои от сериалите. През целия си живот е яла всичко. Без лук и чесън не е сядала на масата. Пие по малко червено вино, “когато има”. Никога не е употребявала лекарства. “Не знам вратата на доктора”. Дълголетието си обяснява

така: “Имах чудесен съпруг, добри деца и внуци. Много е важно разбирателството. В мен липсва злоба, омраза към хора и животни. Обичам всички и те така ми отговарят”.

Какво да добавя към казаното от една столетница, която “смишлява” и на тази възраст. Пожелавам ѝ здраве и още дълги години живот. Слага ми от баницата, целувам я и си тръгвам щастлив. ■

БОГАТО ТВОРЧЕСТВО

Известната тракийска народна певица Тинка Нейчева е родена преди 73 години в село Паничери в полите на средна гора- само на пет км от историческата могила край село Старосел и на осем км от гр. Хисар. Тя е представител на богатата тракийска фолклорна област. През 1961 година е приета чрез конкурс в първия ансамбъл за народни песни и танци към ОНС – Пловдив, с ръководител Асен Диамандиев. Първите записи прави през 1964 година в радио Пловдив. По-късно Тинка работи с изяви музиканти и композитори като Асен Овчаров, Кръстю Марев, Емил Колев,

Силата на човешкия гух

Соня СИМЕОНОВА

За Сашко трудностите са обикновени стълби, по които се изкачваме всички ние, независимо от цвета на очите ни и независимо, че някой няма предимство да съзират детайлите. Кой е Сашко?

Александър Маринов вече 28 години е с нарушено зрение и етикет, лепнат от обществото - незрящ, с над 74% загубена работоспособност. Още при раждане Сашко е с видими проблеми в очите. След серия операции и един нещастен инцидент остава с едното око напълно сляп, а другото е с най-големия възможен диоптър. Така още от малък Сашко започва нелекия си път на инвалид.

В онези години Александър е запален фен на фолк-изпълнителката Малина и затова е редовен посетител на нейните концерти. На един от тях певицата забелязва незрящото момче и решава да му помага със средства и всичко, което е по силите й. Няколко години животът на Сашко е като в сън, но после намира своята спътница в живота, с която имат и прекрасна дъщеричка. По ирония на съдбата Александър е запален по компютри и едва долавяйки надписи-

те и детайлите по електронната кутия, той успява да завърши курс по компютърна грамотност.

Така умните машинки преосмислят живота на отчаяния младеж. «Компютрите се усъвършенстват постоянно, така че и аз уча нови неща.» споделя Александър. Днес той е компютърен специалист и освен, че добре борави с клавиатурата, може и да разглоби, да поправи и сглоби всякакакъв вид компютри. Как го прави ли? Ами с напипване. Така славата му на добрия майстор на компютри се носи не само в Търново, а и в околните села и градове.

Вечният стремеж непрекъснато да се доказва, да не отпадне, да бъде винаги наравно със зрящите, го е водил в годините. Сашко не престава да се раздава - за приятели преинсталирането на програмите е безплатно. Дори да не вижда, Сашко не е невидим и за него няма по-голяма награда от това! ■

Стефан СТОЙЧЕВ

Тодор Працаков, Аню Анев, световно известния кларнетист Иво Папазов и други. Нейните автентични песни станаха популярни в страната благодарение на многото концерти, сватби и записи в различни телевизии.

По-късно пее в Първомайската, в Леновската, Пилашевската и други фолклорни групи. Повече от 60 са записите в радиото, на видеокасата и дългосвираща плоча. Само в настоящата книга са отпечатани и нотирани повече от 100 автентични песни, които е изпълнявала през годините.

Пяла е в Чехия, Унгария, Румъния, Полша и Турция. Но коварни болестки я правят трудно подвижна. Липсва й сцената, микрофона и колегите. И сега продължава да пее сред приятелите си, които не я забравят. Моят живот е народната песен, казва Тинка Нейчева. ■

Бездомник без крака остана и без инвалидна количка

Олга ВЕЛЕВА

Това е личният избор на Йордан. Като него са много - през зимата ги приютяваха в социални заведения, но щом времето се оправи, те отново се върнаха «у дома». Може би защото на улицата са намерили истинската свобода! Не ги съдим, но им казваме, че изборът им е труден...

Пожар унищожил инвалидната количка на бездомника без крака Йордан Георгиев от Хасково. Инцидентът е станал около 7:00 часа сутринта на Благовещение. Причината за пожара в търговския обект на ул. "Русе", в самия център на Хасково, е неустановена. Собствениците на магазина са се разминали с 10 кв.м. опушени стени и счупен прозорец. Пламъците обаче са излезли навън и са изпепелили багажа на бездомника, който във въпросната нощ останал да пренощува пред магазина, казаха от Областно управление "Пожарна безопасност и защита на населението" - Хасково.

Вероятно вандали подпалили количката, на която познатият на всички в Хасково клошар носеше куп вехтории, съставляващи цялата му собственост. За щастие мъжът останал невредим. Успял да спаси единствено кожух и раница с вещи. Инвалидната му количка обаче обгоряла.

Йордан живее от години на улицата, тъй

действа настанение в Старческия дом на Кенана, но мъжът не пожела да остане там. Така и зиме, и лете, той живее на открито. Тази зима, когато температурите паднаха до -20 градуса, Йордан се спаси от студ в опразнен търговски обект до Ловно-рибарското дружество на ул. "Русе". По ирония на съдбата, именно пред този магазин на Благовещение, пожар - умишлен или неволен, го остави без имущество.

Но седмица след инцидента Йордан Георгиев получи нова количка от Дирекция „Социално подпомагане“ – Хасково. ■

Война - освободителна за част от българския народ и българските територии, които се намират все още под турско владичество.

Българските правителства подготвят тази война повече от 25 години, но е ясно, че сама срещу Османската империя страната ни няма особени шансове. Затова България започва да търси възможности за привличането на останалите балкански държави в една военна комбинация срещу Османската империя. Великите сили

ЕДИН ВЕК ОТ ПЪРВАТА БАЛКАНСКА ВОЙНА

Авторът – историкът Стефан Каймаков, за пръв път представя неизвестни досега и непубликувани данни и факти

Край Свиленград на 5 октомври 1912 г. е първата победна битка, в резултат на която градът е освободен от турско иго.

ски съюз. В Европа са формирани два военни политически блока – Ан-

Българската пехота в атака край Люлебургас, 1912 г.

Цар Фердинанд със своя щаб се отправя към войсковите части, обсаждащи Одрин.

също не са безучастни към създаването на Балкан-

тантата (Франция, Англия и Русия) и Централният съюз (Германия, Австро-Унгария и Италия), които се готвят за преразпределение на сферите на влияние в световен мащаб. Обединението на християните на полуострова води до създаването на една седма Велика сила, която съюз-

► ниците от двата блока и главно Русия като източно православна християнска държава, каквито са и съюзниците, се стремят да привлекат на своя страна с цел предстоящ военен сблъсък. Затова в България е съставено правителство от русофили, а петото Велико народно събрание

**Българската пехота
преди атака в близост до
Одрин.**

променя Конституцията, като дава право на изпълнителната власт и монарха да подписват международни договори без одобрението от страна на парламента.

На 29 февруари 1912 година започва изграждането на Балканския съюз, като подписваме съюзен

ЕДИН ВЕК ...

полагат турците на границата с Бълга-

рия: в Свиленград те имат 6 дружини, 5 батареи и 1 ескадрон, в Мустрак – 1 дружина, с. Щит – 8 ескадрона и 8 батареи, Дервиш могила – 1 дружина и 1 – батарея, с. Костур – 1 рота и Дрипчево – 1 конен взвод.

На 3 октомври Турция скъсва дипломатическите отношения със съюзниците, на 4 октомври в 21 часа в щаба на 8-ма пехотна Тунджанска дивизия, която е определена да настъпи срещу Свиленград, се получава телеграма, която оповестява, че бойните действия ще започнат на следващия ден в 7,00 часа. Командирът генерал-майор Димитър Кирков получава

Вечеря на позицията край Чаталджа.

договор със Сърбия. На 16 май се сключва и договорът с Гърция, а с Черна гора имаме единствено устна спогодба. На 17 септември 1912 година балканските държави пристъпват към мобилизация. На 1 октомври 1913 година като командващ Втора българска армия генерал Никола Иванов получава телеграма № 213 от Главно-то командване, в която му се съобщава с какви сили раз-

► заповед „дивизията да премине турско-българската граница и да настъпи по двата бряга на река Марица, като заеме гара Свиленград и селата Мезек и Карааба по десния бряг на река Марица и село Левка и град Свиленград по левия бряг. Заемането и запазването на моста е крайно наложително“. В изпълнение на възложената задача дивизията трябва да овладее граничното било Курткале (връх Шейновец). Когато Турция се готви за война с България през 1912 година, обръща сериозно внимание на укрепленията на връх

Вестник от София, попаднал в ръцете на един ранен, е накарал всичките му бойни другари да се съберат около него, те слушат притихнали и с възгласи на радост почти заглъхналия глас на героя, който съобщава за голямата победа при Люлебургас, извоювана от тях – славен спомен за техните рани. Гарата в Ямбол, 1912 г.

дина те са посетени от немски военни инженери, които успокояват командването на турския военен гарнизон в село Вълче поле, че превземането е невъзможно, и дават някои наставления за по-добро укрепване. От него турците организират наблюдение по долините на

реките Арда и Марица, а така също и към Одринското поле и по пряка телефонна линия изпращат всички наблюдения в Одрин. В навечерието на войната върхът се охранява от около 100 войника, командвани от Джамал бей, и в близост до върха - още две роти. Овладяването на върха е възложено на 30-ти пехотен Шейновски полк. На 1 октомври 1912 година полкът се настанява в село Малко Градище. Командването на ►

Курткале. През лятото на 1912 го-

Българската пехота на позиция преди шурм, Чаталджа.

► полка с помощта на жителите от селото извършва разузнаване на границата и най-вече на крепостта Курткале. Достъпът до върха е изключително труден. Склоновете от юг и северо-запад се спускат отвесно и са недостъпни, а скатът на изток е скалист и стръмен. Изкачването на върха е

ЕДИН ВЕК ...

И полкът заема Кюляфтепе, съседна височина на Курткале, която е на българска територия. Към 4,00 часа сутринта командирът на полка съобщава на войниците, че България вече е обявила война на Турция. Той отдава бойна заповед и определя 5-а, 7-а и 8-а роти да извършат щурма. 7-а и 8-а роти атакуват откъм изток, а 5-а рота от западната страна.

възможно само по една пътечка, криволичеща между скалите и храсталците. На 4 октомври 1912 година към 21,30 часа полкът напуска село Малко Градище, където прекарва подготвителен период, и се отправя към връх Курткале. При движението става при пълна тишина.

Българската пехота в поход.

Войниците пълзешком се добират до отвесните скали. Атаката на върха започва към 5,00 часа на 5 октомври 1912 година, когато 7 рота на капитан Георгиев достига на 200-300 крачки от турския пост. Движението на ротата е открито от постовите кучета. Разбудени, граничарите успяват да излязат от землянките и да открийт огън по настъпващите

български войници. Ротите ни няколко пъти се добират до турските позиции, но градушка от куршуми ги принуждава да отстъпят. Тежко е положението на 5-а рота, войниците от която се опитват да проникнат през една теснина и дават убити и ранени, но по този начин привличат основните турски сили. Войниците от 7-а и 8-а роти стигат близо до гребена на планината и с вик „ура“ огласяват местността. Турците побягват към село Ставри Димитрово и оттам към Димотика. Върхът е овладян в 9,00 часа и сега българските войници организират наблюдение от него. Така е осигурено безпрепятствено изнасяне на дивизията към границата, овладени са и съседните върхове Чадъртепе, Тас-тепе и др. ■

Материалите са препечатани от интернет

ПОЕТИ ОТ ВРЪБНИЦА- 1

Отдавна дружеството на хора с увреждания в квартал Връбница – 1 към столичната регионална организация „Света София“ е самостоятелно, но много често неговите членове се изявяват с поетичните си дарби и в клуба на пенсионерите. Нима може без Рени Арсенова! Всички я канят и тя не отказва да прочете от пълния със стихове тефтер и дори да напише пред очите на всички нови – за болката, за радостта, за хубавите празници, прекарани тук... На всяка сбирка звучат стихове и на Василка Кръстева, на Руска Младенова, на Таня Константинова, на Васил Александров. А той не крие амбицията си да направи сборник от тези творби със заглавие „Възторзи, мечти и бодили“. Ето някои от тези възторзи, мечти и бодили...

Василка КРЪСТЕВА

Вървя по тротоар от плочи
и влача морните крака.
Живтът победи ме, майко,
в тез трудни, тежки времена.

Опитвам се да бъда ведра,
но песимизмът ме гнети.
Да бъда или да не бъда –
Съдбата пъзела реди...

Но виждам там на тротоара
от мъника цепнатина
тревичка малка се подава,
преборила се с тежестта.

И ясна мисъл ме осени
и светлина ме озари –
щом таз тревичка е успяла,
Съдбата си сама ще вая!

Васил АЛЕКСАНДРОВ

ИЗБОРИ

Избори?
Пресъхнали извори!
Изгорено минало,
пепелище изистинало!
Чакаш, зееш,
Да мислиш не смееш.
.....
А какво да сториш?
Да не спориш!?
Да вярваш в бъдното,
да вярваш в доброто!
То е зърното, то ще узрее
И бъдещето ще засее...

Рени АРСЕНОВА

БЯХ ИЗГУБЕНА

Бях изгубена в света.
Усещах лепкавата му тъма.
И лутах се без път и цел,
Гняв и страх ме бе обзел...
.....
Бях стъпила накрая,
Път за връщане – не знам.
От дълбините ми изиригна ураган –
вик за помощ, към кого – не знам!...

Руска МЛАДЕНОВА

ЖИВОТ МОЙ

Навред е светло, чисто, бяло,
а мен душата е сковало.
Тъга обзема ме голяма,
че нямам татко, нямам мама.
Любим човек смъртта отнесе

рано, рано
и без
съпругеското
рамо поех
живота си
сега -
години дълги
в самота...

(В.А.)

15 септември...

**Здравей,
училище
любимо!**

*А аз ще
ходя ли с
другите
деца...*

